

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра технології м'ясних, рибних та морепродуктів

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні вченої ради факультету
харчових технологій та управління
якістю продукції АПК

протокол №10 від «06» червня 2025 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри технології
м'ясних, рибних та морепродуктів

протокол №10 від «03» червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВ**

Галузь знань 18 «Виробництво та технології»

спеціальність 181 «Харчові технології»

освітня програма «Харчові технології» (скорочений термін)

Факультет (ННІ) Харчових технологій та управління якістю продукції АПК

Розробники: д.е.н., професор Віктор ЄМЦЕВ

Київ 2025

Опис навчальної дисципліни

Курс «Економіка підприємств» закладає основи формування у майбутніх спеціалістів ринкового мислення, озброює їх науковою методологією прийняття управлінських рішень, пов'язаних із стратегією розвитку підприємства, підвищення рівня його конкурентоспроможності на внутрішньому та міжнародному ринках, удосконалення механізму мотивації праці, підвищення ефективності інвестиційних проєктів.

Головна задача вивчення дисципліни - закласти у майбутніх фахівців навички самоосвіти, основи ринкового мислення та аналізу, надати їм необхідний комплекс знань та навичок щодо можливості свідомо оцінювати конкретні ситуації, що виникають у процесі економічної діяльності підприємства та приймати самостійні управлінські рішення з проведення техніко-економічних розрахунків та обґрунтування доцільності започаткування певного виду бізнесу, планування ресурсного забезпечення бізнесу, обсягів виробництва і збуту продукції, ефективного управління діяльністю підприємств всіх форм власності. Майбутній спеціаліст повинен вміти розраховувати собівартість виробництва одиниці продукції, планувати обсяги її реалізації, розраховувати ціни на продукцію та послуги, прибуток, визначати рентабельність продукції та діяльності підприємства тощо.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	ОС «Бакалавр»
Спеціальність	181 Харчові технології
Освітня програма	«Технології зберігання, консервування та переробки м'яса»
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	обов'язкова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	3
Курсовий проєкт (робота)	-
Показники навчальної дисципліни скороченої форми здобуття вищої освіти;	
Рік навчання	1
Семестр	2
Лекційні заняття	15
Практичні, семінарські заняття	30
Лабораторні заняття	-
Самостійна робота	75
Індивідуальні заняття	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3
Форма контролю	Екзамен

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є формування у здобувачів сучасного економічного мислення, вивчення, узагальнення і систематизація ключових понять прикладної економіки, надання ґрунтовних знань і необхідних практичних навичок з основних

розділів прикладної економіки, зокрема, з планування, організації та забезпечення ефективності господарювання на рівні підприємства.

Завдання вивчення дисципліни «Економіка підприємства» є вивчення теоретичних засад та засвоєння практичних навичок управління підприємством у конкурентному середовищі, формування вмінь ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу, забезпечення розширеного відтворення на основі інвестиційно-інноваційного розвитку, прийняття економічно обґрунтованих господарських рішень.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі різного рівня складності у процесі навчання, із застосуванням базових теоретичних знань, розвинутої системи логічного мислення, комплексу теорій та методів фундаментальних і прикладних наук та розв'язувати практичні проблеми технічного і технологічного характеру у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 5. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

(інформація доступна в освітній програмі)

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК6. Здатність укладати ділову документацію та проводити технологічні та економічні розрахунки.

СК11. Здатність розробляти та впроваджувати ефективні методи організації праці, нести відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.

СК13. Здатність підвищувати ефективність виробництва, впроваджувати сучасні системи менеджменту.

(інформація доступна в освітній програмі)

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3. Уміти застосовувати інформаційні та комунікаційні технології для інформаційного забезпечення професійної діяльності та проведення досліджень прикладного характеру.

ПРН20. Вміти укладати ділову документацію державною мовою

ПРН25. Виявляти творчу ініціативу з питань ринкової трансформації економіки.

ПРН27. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства, вести здоровий спосіб життя

(інформація доступна в освітній програмі)

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:
- скороченої форми здобуття вищої освіти;

Назви змістових модулів і тем	Скорочена форма, кількість годин				
	тижні	у тому числі			
		усього	л	п	с.р
	Модуль 1				
	Змістовий модуль 1. Підприємство в сучасній системі господарювання				
Тема 1. Види підприємств харчової промисловості, їх організаційно-правові форми	1	10	1	2	7
Тема 2. Сучасний стан та проблеми ресурсного забезпечення діяльності підприємств галузі.	2	10	1	2	7
Тема 3. Основні засоби підприємств галузі	3,4	12	1	4	7
Тема 4. Оборотні кошти підприємств галузі	4,5	12	1	4	7
Тема 5. Персонал підприємства і оплата праці	5,6	12	1	4	7
Разом за змістовим модулем 1	6	56	5	16	35
	Змістовий модуль 2. Розвиток діяльності підприємств галузі				
Тема 6. Інвестиційні ресурси підприємств харчової промисловості	7,8	12	2	2	8
Тема 7. Інноваційна діяльність підприємств харчової промисловості	8,9	12	2	2	8
Разом за змістовим модулем 2.	3	24	4	4	16
	Змістовий модуль 3. Загальноекономічні результати діяльності підприємств галузі				
Тема 8. Витрати і ціни на продукцію підприємств харчової промисловості	10,11	14	2	4	8
Тема 9. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання	12,13	14	2	4	8
Тема 10. Сутність та стан підприємницької діяльності в Україні та світі	14,15	12	2	2	8
Разом за змістовним модулем 3	6	40	6	10	24
Всього годин		120	15	30	75

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
	Змістовий модуль 1. Підприємство в сучасній системі господарювання	
1	Тема 1. Види підприємств харчової промисловості, їх організаційно-правові форми	1
2	Тема 2. Сучасний стан та проблеми ресурсного забезпечення діяльності підприємств галузі.	1
3	Тема 3. Основні засоби підприємств галузі	1
4	Тема 4. Оборотні кошти підприємств галузі	1
5	Тема 5. Персонал підприємства і оплата праці	1
	Змістовий модуль 2. Розвиток діяльності підприємств галузі	
6	Тема 6. Інвестиційні ресурси підприємств харчової промисловості	2
7	Тема 7. Інноваційна діяльність підприємств харчової промисловості	2
	Модуль 3. Основи підприємницької діяльності	
8	Тема 8. Витрати і ціни на продукцію підприємств харчової промисловості	2
9	Тема 9. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання	2
10	Тема 10. Сутність та стан підприємницької діяльності в Україні та світі	2
Всього		15

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
	Тема 1 Види підприємств харчової промисловості, їх організаційно-правові форми	
1	Практичне заняття 1 Сутність підприємства. Поняття юридичної особи та організаційно-правові форми функціонування підприємств і види їх об'єднань	2
	Тема 2. Сучасний стан та проблеми ресурсного забезпечення діяльності підприємств галузі.	
2	Практичне заняття 2 Сучасний стан сировинної бази підприємств галузі. Стан світового та вітчизняного ринків	2

	м'яса та м'ясопродуктів. Зовнішнє та внутрішнє середовище. SWOT – аналіз галузі. Аналіз STEEPLE-факторів. Аналіз купівельної спроможності споживачів	
Тема 3. Основні виробничі засоби підприємств галузі		
3	Практичне заняття 3 Загальна характеристика основних виробничих засобів підприємства. Облік і оцінка основних засобів. Класифікація основних засобів підприємств харчової промисловості. Економічна сутність амортизації та особливості її застосування на підприємствах харчової промисловості. Зношення основних засобів. Характеристика процесу відтворення основних засобів. Показники ефективності використання основних засобів.	4
Тема 4. Оборотні кошти підприємств галузі		
4	Практичне заняття 4 Оборотні виробничі засоби, їх склад та структура. Фонди обігу, та обігові фонди: їх склад та структура. Рух грошових коштів на підприємствах харчової промисловості. Розрахунок нормативів обігових коштів за окремими елементами. Показники ефективності використання оборотних коштів підприємств харчової промисловості.	4
Тема 5. Персонал підприємства і оплата праці		
5	Практичне заняття 5 Персонал підприємств галузі, його склад та структура. Розрахунок планової чисельності працівників. Продуктивність праці, підходи до визначення та методи її розрахунку. Мотивація працівників: сутність, теорії, методи. Сутність та функції ЗП. Форми та системи ЗП. Оплата праці персоналу підприємств	4
Тема 6. Інвестиційні ресурси підприємств харчової промисловості		
6	Практичне заняття 6 Інвестиції: сутність, види та їх характеристика. Розрахунок обсягу необхідних інвестицій. Розрахунок	2

	показників оцінки ефективності капітальних інвестицій	
Тема 7. Інноваційна діяльність підприємств харчової промисловості		
7	Практичне заняття № 7 Поняття та характеристика окремих видів інноваційних процесів. Оцінка економічної ефективності технічних нововведень на підприємствах	2
Тема 8. Витрати і ціни на продукцію підприємств харчової промисловості		
8	Практичне заняття 8 Економічна сутність поточних витрат підприємств галузі. Класифікація витрат і структура собівартості. Планування, облік і калькулювання собівартості виробництва одиниці продукції. Сутність, структура та види цін. Цінова та товарна політика підприємств. Методи ціноутворення	4
Тема 9. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання		
	Практичне заняття 9 Дохід, собівартість та прибуток як основні показники фінансових результатів діяльності підприємств. Види прибутку та їх обчислення. Розподіл чистого прибутку. Види рентабельності. Оцінка фінансово-економічного стану підприємств	4
Тема 10. Сутність та стан підприємницької діяльності в Україні та світі		
	Практичне заняття 10 Основи підприємництва. Форми здійснення підприємництва. Визначення суб'єктів підприємницької діяльності Законодавче забезпечення підприємницької діяльності. Принципи та механізм реалізації вітчизняного підприємництва. Сучасні проблеми та тенденції розвитку підприємництва в Україні та за кордоном.	2
Разом		30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Тема 1 Види підприємств харчової промисловості, їх організаційно-правові форми Класифікація підприємств. Поняття юридичної особи та організаційно-правові форми функціонування підприємств і види їх об'єднань	3
2	Тема 2. Сучасний стан та проблеми ресурсного забезпечення діяльності підприємств галузі. Зовнішнє та внутрішнє середовище. SWOT – аналіз галузі. Аналіз STEEPLE-факторів. Стан світового та вітчизняного ринків м'яса та м'ясопродуктів. Сучасний стан сировинної бази підприємств галузі. Аналіз купівельної спроможності споживачів	8
3	Тема 3. Основні виробничі засоби (ОВЗ) підприємств галузі . Сутність, склад та структура основних виробничих засобів підприємства. Облік і оцінка основних засобів. Класифікація основних засобів підприємств харчової промисловості. Економічна сутність і норми амортизації та особливості її застосування на підприємствах харчової промисловості. Сутність та види зношення основних засобів. Характеристика процесу відтворення основних засобів. Показники ефективності використання основних засобів. Шляхи підвищення ефективності використання ОВЗ.	8
4	Тема 4. Оборотні кошти (ОК) підприємств галузі Оборотні виробничі засоби, їх склад та структура. Фонди обігу, та обігові фонди: їх склад та структура. Рух грошових коштів на підприємствах харчової промисловості. Розрахунок нормативів обігових коштів за окремими елементами. Показники ефективності використання оборотних коштів підприємств харчової промисловості. Шляхи підвищення ефективності використання ОК.	8

5	Тема 5. Персонал підприємства і оплата праці Персонал підприємств галузі, його склад та структура. Розрахунок планової чисельності працівників. Продуктивність праці, підходи до визначення та методи її розрахунку. Шляхи підвищення продуктивності праці Мотивація працівників: сутність, теорії, методи. Сутність та функції ЗП. Форми та системи ЗП. Оплата праці персоналу підприємств. Шляхи економії витрат на ЗП.	8
6	Тема 6. Інвестиційні ресурси підприємств харчової промисловості. Інвестиції: сутність, види та їх характеристика. Розрахунок обсягу необхідних інвестицій. Розрахунок показників оцінки ефективності використання фінансових інвестицій	8
7	Тема 7. Інноваційна діяльність підприємств харчової промисловості Сутність та характеристика окремих видів інноваційних діяльності. Оцінка економічної ефективності технічних нововведень на підприємствах	8
8	Тема 8. Витрати і ціни на продукцію підприємств харчової промисловості Економічна сутність поточних витрат підприємств галузі. Класифікація витрат і структура собівартості. Планування, облік і калькулювання собівартості виробництва одиниці продукції. Сутність, структура та види цін. Цінова та товарна політика підприємств. Методи ціноутворення.	8
	Тема 9. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання Дохід, собівартість та прибуток як основні показники фінансових результатів діяльності підприємств. Види прибутку та їх обчислення. Розподіл чистого прибутку. Види рентабельності. Оцінка фінансово-економічного стану підприємств	8
	Тема 10. Сутність та стан підприємницької діяльності в Україні та світі Основи підприємництва. Форми здійснення підприємництва.	8

Визначення суб'єктів підприємницької діяльності Законодавче забезпечення підприємницької діяльності. Принципи та механізм реалізації вітчизняного підприємництва. Сучасні проблеми та тенденції розвитку підприємництва в Україні та за кордоном.	
Разом	75

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання: (вибрати необхідне чи доповнити)

- екзамен (залік):
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування:
- тестові завдання:
- презентація та обговорення рефератів;
- пірінгове оцінювання, самооцінювання.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання (теоретичні завдання нормативного та практичного характеру);
- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод проєктного навчання (розробка та публічний захист БП);
- метод навчальних дискусій та дебат під час обговорення рефератів;

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (затверджено Вченою радою НУБіП 27.02.2025 р. протокол № 8)

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
		денна форма
Змістовий модуль 1. Підприємство в сучасній системі господарювання		
Лекція 1	Знати Основні риси і види підприємств та основні елементи його внутрішнього та зовнішнього середовища. Основні організаційно-	2
Практична робота 1		6

Самостійна робота 1.	правові форми існування підприємств та їх об'єднань. Сутність, принципи планування та види планів. Структуру та показники використання всіх видів активів підприємства. Алгоритм планування чисельності робітників, шляхи збільшення продуктивності праці. Методи мотивації. Сутність, функції, форми та системи заробітної плати. Вміти підбирати організаційно-правову форму підприємства, організаційну та виробничу структури управління підприємством, вибирати форми, системи та розраховувати заробітну плату, визначати систему оподаткування, аналізувати та оцінювати рівень використання активів підприємства. Використовувати методи та методики для розробки бізнес-ідей, вибору форм організації бізнесу та забезпечення ефективності його діяльності за рахунок покращення використання всіх активів підприємства.	6
Лекція 2		2
Практична робота 2		6
Самостійна робота 2.		6
Лекція 3		2
Практична робота 3		6
Самостійна робота 3.		6
Лекція 4		2
Практична робота 4		6
Самостійна робота 4		6
Лекція 5		2
Практична робота 5		6
Самостійна робота 5		6
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Змістовий модуль 2. Розвиток діяльності підприємств галузі		
Лекція 6	Знати Сутність та види інновацій, джерела фінансування, методики оцінки економічної ефективності їх впровадження, сутність, вид, позитивні та негативні риси аутсорсингу, бенчмаркінгу, франчайзингу та лізингу. Вміти планувати витрати на придбання всіх видів ресурсів, необхідних для ведення інноваційної діяльності, розробляти кошторис повних витрат на її проведення та визначати доцільність їх здійснення. Використовувати сучасні інноваційні технології для забезпечення зменшення собівартості виробництва продукції та конкурентоспроможності продукції та підприємства на відповідних ринках.	5
Практична робота 6		10
Самостійна робота 6		20
Лекція 7		5
Практична робота 7		10
Самостійна робота 7		20
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Основи підприємницької діяльності		
Лекція 8	Знати Правові основи підприємницької діяльності в Україні. Алгоритм реєстрації підприємницьких структур. Перелік, структуру та зміст засновницьких документів. Систему оподаткування в Україні. Сутність, зміст та стандарти розробки бізнес-плану. Алгоритм розрахунку собівартості, ціни, методи ціноутворення, ОТЕП та алгоритм їх визначення Вміти розробити засновницькі документи, бізнес-план та визначити джерела фінансування його впровадження, а також шляхи виходу з проекту в разі його невдачі. Розрахувати собівартість виробництва одиниці продукції та всі ОТЕП, що характеризують діяльність підприємства Використовувати сучасні методи визначення перспективності та доцільності започаткування певного виду бізнесу, шляхом визначення та аналізу показників економічної ефективності впровадження бізнесу або проекту..	2
Практична робота 8		12
Самостійна робота 8		12
Лекція 9		2
Практична робота 9		12
Самостійна робота 9		12
Лекція 10		2
Практична робота 10		8
Самостійна робота 10		8
Модульна контрольна робота 3		30
Всього за модулем 3		100

Навчальна робота	(M1 + M2 + M3)/ 3*0,7 ≤ 70	
Екзамен/залік		30
Всього за курс	(Навчальна робота + екзамен)	100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо відвідування	відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)
Політика щодо академічної доброчесності	списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Контрольні роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn -);
- конспекти лекцій та їх презентації;
- підручники і навчальні посібники;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

- текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів.

10. Рекомендовані джерела інформації

Законодавча та нормативно-правова

1. Конституція України (офіц. текст за станом на 01.01.2025 р.) / – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show>
2. Господарський кодекс України (офіц. текст: за станом на 09.01.2025 р.) / Верховна Рада України. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами (офіц. текст у редакції від 02.05.2025) / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
4. Податковий Кодекс України (редакція від 01.04.2025)// [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
5. «Про оплату праці» Закон України від 24.03.1995 р. №108/95-ВР (редакція від 24.08.2024)// URL: <https://www.profiwins.com.ua/ru/legislation/laws/95.html>
- 6.«Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» Закон України №755-IV від 15.05.2003р. (редакція від 04.04.2025)// URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
7. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» Закон України «: (редакція від 15.11.2024) // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
9. «Про колективні договори і угоди» Закон України (редакція від 11.12.2022) // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text>
10. «Про відпустки» Закон України: (редакція від 24.12.2023) // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80#Text>
12. «Про господарські товариства» Закон України (редакція від 31.03.2023) // URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T157600.html
13. «Про цінні папери та фондовий ринок» Закон України (редакція від 01.01.2025,)// URL: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/zakon-ukrani-pro-tsnn-paperi-ta-fondoviy-rinok>
14. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування : [редакція від 01.01.2025] // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>
14. «Про військовий збір». Закон України №4015-IX від 10.10.2024 («Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у період дії воєнного стану») та №4113-IX від 04.12.2024 («Про внесення змін до

- Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні») // URL: <https://www.tax.gov.ua/baneryi/aktualni-pitannya/povidomlennya/181347.html>
15. Стан Продовольчої безпеки та харчування в світі у 2024 р., <https://openknowledge.fao.org/server/api/core/bitstreams/ffb79f08-bf03-404a-9ad3-f8ef9c3c9e6b/content/cd1254en.html#gsc.tab=0>
16. Global Hunger Index. (2023), <https://www.globalhungerindex.org/>.
17. WFP 2025 Global Outlook, https://docs.wfp.org/api/documents/WFP-0000162840/download/?_ga=2.98078367.1045080564.1745838682-1871173570.1745838682
18. FAO 1996. Rome Declaration of World Food Security and World Food Summit Plan of Action. Access mode, <https://www.fao.org/fao-stories/article>
19. Закон України «Про продовольчу безпеку України» № 8370 від 29.12.2011 р., <https://ips.ligazakon.net/document/>].
20. Стратегія національної безпеки України. Безпека людини - безпека країни. Указ Президента України № 392/2020 від 14.09. 2020 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>
21. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Указ Президента України № 722/2019 від 30.09.2019 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
22. Статистичний збірник «Баланси та споживання основних продуктів харчування населенням України, 2021», <https://www.ukrstat.gov.ua/> .
23. Податковий Кодекс України (редакція від 01.04.2024,.)// [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
24. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування : [станом на 01.12.2023 р] // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>
25. Положення про порядок створення та функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів : [постанова КМУ : від 22 травня 1996 р. № 549 (редакція від 25.08.2004,) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/549-96-п>.
26. Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств. Наказ Міністерства економіки України N 290 від 06.09.2006. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0290665-06#Text>

Основна:

1. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: Навч. посіб./ С.Ф. Покропивний, С.М. Соболь, Г.О. Швиданенко, О.Г. Дерев’янка. – К.: КНЕУ, 2019. – 379 с.
2. Борман Д., Воротина Л., Федерман Р. Менеджмент: підприємницька діяльність у ринковій економіці. – Львів, «Світоч», 2017. -225 с.

3. Варналій З. Основи підприємництва. Навч. Посібник. – К.: Сузір'я, 2017. - 243 с
4. Горбонос Ф. В. Економіка підприємств : підручник / Ф. В. Горбонос. - К.: Знання, 2019. - 463 с..
5. Дмитрієв І.А. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів / І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. – 292 с
6. Економіка підприємства: підруч. / за заг. ред. С.Ф.Покропивного. – Вид. 4-ге, перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2018. – 528 с.
7. Економіка підприємства : навч. посіб. / за ред. А. В. Шегда.– К. : Знання, 2018. – 431 с.
8. Економіка та організація виробництва : підруч. / за ред. В. Г. Герасимчук – К. : Знання, 2017. – 678 с.
9. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с. або електронний ресурс. - Режим доступу: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Podatkova-systema-navchal-nyy-posibnyk.pdf>
10. Сідун В. А. Економіка підприємства : навч. посіб. / В. А. Сідун, Ю. В. Пономарьова. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2016. – 356 с.
11. Економіка підприємств : Конспект лекцій. Для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 181 «Харчові технології», освітньо-професійної програми «Технології зберігання, консервування та переробки м'яса» денної, скороченої та заочної форми здобуття вищої освіти / Уклад.: Ємцев В.І. - К.: НУБІП, 2024.- 164 с.
- 12.Економіка підприємств : [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до вивчення дисципліни, проведення практичних занять та виконання контрольної роботи для здобувачів освітнього ступеня бакалавр спеціальності 181 «Харчові технології», освітньо-професійної програми «Технології зберігання, консервування та переробки м'яса» денної, скороченої та заочної форми здобуття вищої освіти / уклад. Віктор Ємцев – К.: НУБІП, 2024. - 81 с.

Додаткова:

1. Богоявленська, Ю. В. Економіка та менеджмент праці : навч. посіб. / Ю. В. Богоявленська, Є. І. Ходаківський. – К. : Кондор, 2017. – 332 с
2. Єсінова Н.І. Економіка праці та соціально-трудова відносини : навч. посіб. / Н. І. Єсінова. – К.: Кондор, 2014. – 432 с.

3. Колот А. М. Мотивація персоналу : навч. посіб. / А. М. Колот. – К.: КНЕУ, 2019. – 340 с.
4. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посіб. / Н. С. Краснокутська. – Київ: Центр навчальної літератури, 2015. – 352 с.
5. Крушельницька О.В. Управління персоналом : навч. посіб. / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – 2-ге вид., перероб. й доп. – К.: „Кондор”. – 2015. –308 с.
- 7.Тарасюк Г. М. Планова діяльність як системний процес управління підприємством : монографія / В. Д. Пархоменко. – Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2016. – 469 с

11. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. – Режим доступу : sfs.gov.ua/
4. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України– Режим доступу : <https://www.mof.gov.ua/>
- 6.Офіційний сайт Державного агентства України з управління національними проектами – Режим доступу : [http:// ns1.ukrproject.gov.ua/](http://ns1.ukrproject.gov.ua/)
- 7.Нормативні акти України – Режим доступу: www.nau.kiev.ua/
- 8.Інформація про систему планування матеріальних потреб виробництва (MRP). – Режим доступу: <http://www.management.com.ua/ims/ims002.html>
- 9.Характеристика системи «точно у термін» – Режим доступу: <https://www.cfin.ru/press/loginfo/2001-05/52-55.shtml>
- 10.Про управління бізнес процесами. – Режим доступу: www.management.com.ua/
11. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/67898/menedzhment/menedzhment_organizatsiy
- 12.Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/менеджмент>
- 13.Режим доступу: <http://www.management.com.ua/>

СТРАТЕГІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ

- набуття повного членства в Європейській асоціації із забезпечення якості вищої освіти (ENQA) та включення до Європейського реєстру агентств із забезпечення якості (EQAR);
- удосконалення системи зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема створення моделі інституційної акредитації та функціонування незалежних установ з оцінювання якості;
- заохочення інноваційних практик у закладах вищої освіти у взаємодії досліджень, освіти та бізнесу.

ЦІННОСТІ

- Партнерство – співпраця на засадах рівності та поваги до партнерів.
- Інноваційність – продукування та впровадження нових ідей, технологій, методик, пов'язаних із забезпеченням якості вищої освіти.
- Відповідальність – свідоме ставлення до результатів вчинених дій і прийнятих рішень.
- Добросовісність – відданість моральним принципам і стандартам.
- Відкритість – готовність до співпраці з усіма сторонами, зацікавленими в підвищенні якості вищої освіти.
- Прозорість – готовність надавати суспільству повну та об'єктивну інформацію про якість вищої освіти в Україні та результати діяльності Національного агентства щодо її забезпечення.
- Незалежність – відсутність зовнішнього впливу для повноцінного та ефективного забезпечення якості вищої освіти.
- Професіоналізм – послідовність досягнення високих стандартів у забезпеченні якості вищої освіти шляхом використання професійних знань і досвіду.
- Довіра – переконаність в тому, що учасники процесу забезпечення якості чесно виконують належне.